

Опираючись на досягнення педагогічної науки, використовуючи засоби народної педагогіки, педколектив Липківської ЗОШ веде пошук нових підходів у створенні виховної системи школи, яка б відповідає потребам розвитку творчої особистості, скерованої на загальнолюдські та культурно-національні цінності.

В основу навчально-виховного процесу педколектив поклав проблему «Піднесення ефективності навчально-виховного процесу шляхом використання засобів народознавства».

Виховна система школи в своїй діяльності реалізує принципи демократизації, гуманізації, народності виховання.

Визначені пріоритетні напрями — вивчення й використання народних традицій, участь дітей у вивченні і відтворенні свят народного календаря. Значно активізувалася народознавча діяльність вчительського й учнівського колективу.

Живі іскри народного досвіду входять в дитячі душі легко, непомітно і користі від них більше, ніж від довгих моралізованих настанов. Педагоги вийшли на ниву, яка засівається добрим зерном. І чим краще зерно, тим сильнішими будуть сходи.

Ще в 1967 році дружний вчительський колектив Липківської ЗОШ почав

працювати над вивченням історії свого села, свого роду. Зібраний матеріал систематизовано за жанрами: «Історичні пісні», «Пісні про кохання», «Рекрутські пісні», «Пісні моєї бабусі». Пошукові загопи понад 1000 пісень, переказів і систематизували їх. В минуле відходять події в селі, стирається в пам'яті чимало імен. Та є скарбниці, в яких історія жива і промовляє до нас.

Музеї — ось безцінні свідки працьовитості, мужності нашого народу. Центром національно-культурного відродження в школі є краєзнавчий музей та музей-садиба під відкритим небом.

У їх фондах є експонати українського національного одягу, рушники, предмети хліборобської культури, побутові речі.

В 1991 році в шкільному розкладі з'явився новий предмет — народознавство. На уроках народознавства, в позакласній роботі учні вивчають історію свого

Без минулого не може бути майбутнього

краю, пам'ятки культури, природи, коріння свого роду як складової свого народу, традицій, звичаїв, обрядів. Активізувався рух учнівської молоді для збереження і примноження традицій, звичаїв, обрядів народу «Земля моя — земля моїх батьків».

Так, ми відшукали і маємо в музеї старовинні книги. Зокрема «Кобзар», виданий 1936 р., «Енеїда» І. Котляревського, журнали та газети, що видавалися за панської Польщі.

Створені рукописні книги «Казки змога села», «З історії школи». На уроках народознавства Н. Д. Ткачук провела зустріч із сільською художницею Валентиною Зозулею, яка подарувала школі свої картини. Учніми цього класу зібрано прислів'я, приказки. Розучувалися пісні Марусі Чурай.

«Ми родом з України» — під таким девізом організують походи з учнями, спрямовані на глибоке вивчення і осмислення історії України Н. С. Прокопчук, О. А. Андрійчук, Л. С. Михайлюк. Вивчення свого родоводу по батьківській та ма-

теринській лініях, свого генетичного коріння — ознака цивілізованої людини. Для цього і проводять вчителі, класні керівники етнографічно-пошукову роботу з вивчення своєї родини у долі України. сподвижницької діяльності своїх дідів і прадідів. Адже на землі, де ти народився і виріс, зберігається слід батьківського роду з діда-прадіда. Вчителі, класні керівники О. А. Андрійчук, Л. С. Середюк, Н. Д. Ткачук, Л. Д. Лопух, Н. С. Прокопчук, Ю. В. Вознюк вивчають з учнями, чим славен рід, його таланти, традиції, звичаї. Стали традиційними ранки та вечори «І на тім рушникові», «Бабусина скриня», «І буде син, і буде мати, і будуть люди на землі». Вчителька О. А. Андрійчук збирала матеріали про криниці, розробила ряд уроків.

Розмови про криниці села, калину, вербу, рушник, мамину пісню залишають глибокий слід в юних душах.

Ніна ШИШКО,
директор
Липківської ЗОШ.